

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B**

Broj: I Kž 116/2020-4

**U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A**

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ane Garačić, kao predsjednice vijeća, te dr. sc. Zdenka Konjića i Damira Kosa, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. Z. F., zbog kaznenog djela iz čl. 246. st. 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17. i 118/18. - dalje u tekstu: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i opt. Z. F., podnesenima protiv presude Županijskog suda u Varaždinu broj K-5/2019-17 od 15. studenog 2019., u sjednici vijeća održanoj 6. srpnja 2020.,

p r e s u d i o j e :

Žalbe državnog odvjetnika i opt. Z. F. odbijaju se kao neosnovane te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Varaždinu opt. Z. F. proglašen je krivim da je da je na način i pod okolnostima opisanim u izreci presude počinio kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. st. 2. u vezi st. 1. KZ/11. te je na temelju iste zakonske odredbe osuđen na kaznu zatvora u trajanju od tri godine.

Na temelju čl. 158. st. 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. - dalje u tekstu: ZKP/08.) oštećenom trgovackom društvu K. d. s. d.o.o. Č. djelomično je dosuđen imovinskoopravni zahtjev na način da je opt. Z. F. naloženo da na ime naknade štete isplati tom oštećenom trgovackom društvu iznos od 2.165.000,00 kn u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude, dok je oštećenik s dijelom imovinskoopravnog zahtjeva kojim na iznos od 2.165.000,00 kn potražuje pripadajuće zakonske kamate upućen na parnicu.

Na temelju čl. 148. st. 1. ZKP/08. opt. Z. F. je obvezan na plaćanje efektivnih troškova kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 1. ZKP/08. i to za putne troškove svjedoka i troškove knjigovodstveno finansijskog vještačenja u iznosu od 3.985,00 kn, te troškove paušala u iznosu od 3.000,00 kn, sve u korist državnog proračuna u roku od 15 dana.

Protiv te presude žale se državni odvjetnik i optuženik.

Optuženik podnosi žalbu po svom branitelju M. T., odvjetniku iz Č., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženika oslobodi od optužbe ili ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, ili da se optuženiku po vrsti i mjeri izrekne što blaža kazna.

Državni odvjetnik se žali zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se optuženiku izrekne bezuvjetna kazna zatvora u duljem vremenskom trajanju.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Spis je u skladu s čl. 474. st. 1. ZKP/08., dostavljen na uvid Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalbe nisu osnovane.

Iako optuženik u uvodu žalbe kao osnovu pobijanja presude ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, iz sadržaja žalbe proizlazi da tu žalbenu osnovu uopće ne obrazlaže u smislu na koji način bi takva povreda bila ostvarena. Ispitujući pobijanu presudu u tom dijelu po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. toč. 1. ZKP/08., ovaj su drugog stupnja nije utvrdio da bi prvostupanjski sud počinio neku od bitnih povreda na koje drugostupanjski sud dužan paziti po zakonu.

Iz navedenih razloga žalba optuženika zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka nije osnovana.

Pobijajući utvrđeno činjenično stanje, optuženik u žalbi ukazuje da se ni iz jedne utvrđene činjenice tijekom postupka ne može zaključiti da bi na njegovoj strani postojala namjera za počinjenje terećenog kaznenog djela, kao i da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da bi optuženik pokušavao prikriti podizanje novčanih sredstava sa računa oštećenika - trgovačkog društva K. d. s. d.o.o. Č., jer da za to nije imao nikakvog razloga.

Međutim, protivno istaknutim žalbenim navodima, prvostupanjski sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i na tako utvrđeno činjenično stanje ispravno primjenio kazneni zakon proglašivši optuženika krivim za kazneno djelo iz čl. 246. st. 1. i 2. KZ/11. na način kako je to opisano u izreci pobijane presude.

Ovdje je prije svega potrebno naglasiti da optuženik ničim ne dovodi u pitanje činjenicu da je bio direktor trgovačkog društva K. d. s. d.o.o. Č., te da mu je bila dužnost voditi poslovanje oštećenika s pozornošću urednog i svjesnog gospodarstvenika koja obuhvaća i dužnost zaštite imovinskih interesa oštećenika i da je po svom položaju bio jedini ovlašten za raspolaganje sredstvima navedenog trgovačkog društva, jer sve to konačno priznaje u svojoj obrani.

Međutim, brani se da mu je žao što se sve dogodilo i da se na neki način smatra izigranim, jer da mu je bio obećan neki međunarodni kredit kojim bi vratio dug prema oštećeniku koji je nastao na osnovi pozajmica po osnovi ugovora o kreditu koje je uzeo s računa društva a potom uplatio na svoj osobni tekući račun, jer je imao u planu neke privatne poslovne aktivnosti. Taj dio obrane optuženika je prvostupanjski sud, prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, s pravom otklonio kao neistinit i nevjerodstojan.

Naime, pravilnost zaključka prvostupanjskog suda da je optuženik počinio kazneno djelo koje mu je optužnicom stavljen na teret i da su u tom smislu ostvarena i subjektivna obilježja djela, što se žalbom zapravo isključivo osporava, proizlazi kako iz provedenog knjigovodstvenog vještačenja, koje žalitelj ne osporava, te iskaza svjedoka A. M. i I. C. B., članova nadzornog odbora oštećenog trgovačkog društva, tako i djelomično na temelju same obrane optuženika u kojoj, uz priznanje objektivnog učina djela, optuženik načelno u cijelosti priznaje i imovinskopravni zahtjev oštećenika. Naime, ovdje prvenstveno treba naglasiti kako, suprotno žalbi optuženika, zaključak suda prvog stupnja da je optuženik postupao u namjeri da novac oštećenika ne vrati i da ga zadrži za sebe prije svega proizlazi iz načina njegove obrane u kojoj istu prilagođava procesnoj poziciji, prvo navodeći da je pozajmice uzimao u svrhu realizacije međunarodnog kredita, za koji usput rečeno, nije prezentirao uvjerljive dokaze, a potom je mijenja, tvrdeći da je pozajmice uzimao radi liječenja bolesne supruge, da bi konačno tvrdio da je to radio radi nekog zajedničkog posla sa svjedokom M. K. u realizaciji nekog zajedničkog međunarodnog kredita namijenjenog za gradnju apartmana na moru.

Takva prilagođavana i u tom dijelu nevjerodostojna obrana optuženika, uz činjenicu da su svjedoci, članovi nadzornog odbora A. M. i I. Č. B. naveli da je optuženik uzimao pozajmice od društva a da o tome nije obavijestio kao članove nadzornog odbora, a što je bio dužan po zakonu, uz nalaz knjigovodstvenog vještaka nedvojbeno potvrđuju ispravan zaključak suda prvog stupnja da je optuženik uzimao pozajmice od oštećenika upravo u namjeri da ih ne vrati. Ovakav zaključak suda prvog stupnja o namjeri postupanja optuženika dodatno osnažuje okolnost da je optuženik u situaciji kada se već saznalo da je uzeo novac sa računa oštećenika obećao kako će novac vratiti u svega nekoliko dana i da će za dug, bude li potrebno dati svu svoju privatnu imovinu, što međutim ni do danas niti djelomično nije učinio.

U odnosu na tvrdnju optuženika u žalbi da nije pokušavao prikriti podignite pozajmice sa računa oštećenog trgovačkog društva valja naglasiti da ista nije osnovana. Naime u tom pravcu sud prvog stupnja pravilno utvrđuje baš suprotno, a zaključak za takvu tezu ispravno nalazi u činjenici da bi optuženik i dalje prikrivao uzete pozajmice, ali to nije mogao, jer te transakcije za zaključni račun za 2017. nisu imale valjanu podlogu za ispravno knjiženje, pa je knjigovođi u trgovačkom društvu počeo davati različite prijedloge kako da zaključi godišnji račun. Pri takvom stanju stvari, uz činjenicu da nije postojala ni realna mogućnost vraćanja tog velikog novčanog iznosa, niti iz cijelokupne imovine optuženika, prvostupanjski sud pravilno zaključuje da je optuženik u počinjenju djela postupao s izravnom namjerom, a takav zaključak prihvaca i ovaj sud drugog stupnja.

Slijedom iznijetoga, na temelju sveobuhvatne i pravilne ocjene svih navedenih dokaza, sud prvog stupnja je izveo ispravne zaključke o počinjenju kaznenog djela zlouporebe povjerenja u gospodarskom poslovanju od strane optuženika i njegovoj kaznenoj odgovornosti za to djelo. U obrazloženju presude, posebno na str. 10-12, prvostupanjski je sud dao u svemu iscrpne i uvjerljive razloge, koje prihvaca i ovaj sud drugog stupnja. Na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, prvostupanjski je sud ispravno primijenio kazneni zakon kada je djelatnost optuženika pravno označio kao kazneno djelo iz čl. 246. st. 2. KZ/11.

Budući da optuženik žalbenim navodima nije doveo u sumnju utvrđenje odlučnih činjenica, niti je istakao koje je dokaze u prvostupanjskom postupku još trebalo provesti i koje odlučne ili važne činjenice je na temelju njih trebalo utvrditi, to njegova žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana.

Iako optuženik navodi kako žalbu podnosi i zbog povrede kaznenog zakona, sadržajno tu žalbenu osnovu ne obrazlaže, već je suštinski veže uz pogrešno utvrđeno činjenično stanje. Ispitujući u tom dijelu pobijanu presudu po službenoj dužnosti sukladno čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08., ovaj drugostupanjski sud nije utvrdio da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon, pa žalba optuženika zbog povrede kaznenog zakona nije osnovana.

Nisu u pravu optuženik i državni odvjetnik kada pobijaju prvostupanjsku presudu zbog odluke o kazni.

Naime optuženik smatra da su utvrđene olakotne okolnosti na njegovoj strani podcijenjene pri čemu posebni apostrofira da se radi o jednom ekscesu u njegovu životu, dok državni odvjetnik smatra suprotno, tj. da su precijenjene, a otegotne okolnosti nisu u dostačnoj mjeri vrednovane.

Međutim, određujući vrstu i mjeru kazne, prvostupanjski sud je uzeo u obzir sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja. Pravilnom ocjenom i vrednovanjem svih utvrđenih olakotnih okolnosti kroz dosadašnju neosuđivanost, objektivno priznanje učina djela te glavnog potraživanja imovinskopravnog zahtjeva, kao i protek vremena od počinjenja djela, te svih otegotnih da je kaznenim djelom pribavljen visoka proptupravna imovinska korist, uz koristoljubiv motiv za počinjenje djela sud prvog stupnja je optuženika ispravno osudio na kaznu zatvora u trajanju tri godine. U tom smislu, čak i kad se djelo, uz ostale olakotne okolnosti promatra kao izolirani eksces, nije osnovan zahtjev optuženika za blažom kaznom, kao ni zahtjev državnog odvjetnika za težom kaznom. Tako izrečena kazna i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske adekvatna je stupnju krivnje i pogibeljnosti djela, te podobna za ostvarenje svrhe kažnjavanja iz čl. 41. KZ/11.

Slijedom iznijetoga, a budući da ispitivanjem prvostupanske presude nisu nadene povrede zakona na koje ovaj sud, u skladu s odredbom čl. 476. st. 1. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, trebalo je presuditi kao u izreci na temelju čl. 482. ZKP/08.

Zagreb, 6. srpnja 2020.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.